

John Ribbhagen

Specialist în argintărie suedeză:

”TREBUIE SĂ TE DELECTEZI CU ARGINTĂRIA TA ȘI DIN FIECARE ZI OBIȘNUITĂ SĂ FACI UN MIC MOMENT DE LUX.”

Pentru iubitorii de antichități din Suedia, John Ribbhagen este o persoană cunoscută, căci el este unul dintre aceia care participă la programul televizat ”Turul antichităților”. John Ribbhagen s-a specializat în argintărie veche suedeză. Împreună cu frații săi este și proprietarul unui magazin de aurărie, argintărie și bijuterii vechi. Sunteți în Stockholm, opriți-vă pe strada Birger Jarl 13 și n-o să regretați, căci bijuteriile expuse în vitrina magazinului sunt deosebit de frumoase, chiar dacă prețurile sunt astronomice. Trec adesea pe lângă magazin și de multe ori chiar și intru în el, nu ca să cumpăr ceva, ci numai ca să admir superbele bijuterii vechi. L-am întâlnit pe John și am stat de vorbă despre argintărie și folosirea ei, dar am început prin a-l ruga să se prezinte singur.

John Ribbhagen: Eu sunt cel mai tânăr dintre trei frați, ceilalți se numesc Hans și Björn. Björn este cel mai în vârstă, pe urmă vine Hans, și la urmă sunt eu. Noi suntem cu toții proprietarii firmei Kurt Ribbhagen AB. Firma am moștenit-o de la tata, care a înființat-o în 1942, când războiul era în toi. Lucrul acesta a avut și partea sa bună, deoarece atunci puteai să alegi când să fii concentrat, când să fii trimis la supravegherea granițelor Suediei. Și tata a ales să facă acest lucru în timpul verii. Așa încât vara el închidea magazinul timp de trei luni, după care se ducea ”la război”, și după acei îl deschidea din nou. Așa a făcut mereu. Firma a fost întotdeauna închisă vara. Așa că și noi, tradițional, închidem firma în miezul verii și o ținem închisă până pe 8-9 august. Ne terminăm concediul prin a avea o expoziție la Helsingborg. Tata a mers ”calea cea lungă”. Trebuia să începă ca băiat de alergători la PUB. Când aștepta la coadă, printre alți solicitanți, a venit în fugă un aurar, s-a postat în mijlocul scării și a strigat: ”Este aici careva care vrea să se facă aurar?”, adică ucenic de aurar. Și deoarece tata nu avea altă treabă, a spus ”Da!”. Și așa a început la un atelier pe Norrlandsgatan. Acolo și-a început instruirea ca aurar, după care a devenit aurar și a putut să ajute tot mai mult în acest atelier. Pe vremea aceea veneau mulți refugiați în Suedia. Și Hamnstedt, cum se numea firma aceea de pe Norrlandsgatan, cumpăra aur de la refugiați. Tata a ajutat la aceasta. Atunci a învățat el ce valoare aveau acestea și cum se face negoțul cu lucruri la mâna a doua. După câțiva ani el a deschis o firmă proprie, când era deja aurar și practicase meseria timp de câțiva ani ca giuvaergiu. Mai târziu am deschis un magazin pe Drottninggatan 75, după care l-a mutat la Odenplan, și în 1982 ne-am mutat aici, la magazinul acesta. Aveam deja un magazin pe Norrlandsgatan, pe care tata l-a cumpărat prin ’72. Frații mei s-au calificat ca aurari și au lucrat la tata, în timp ce eu mă ocupam de alte lucruri. După ce am terminat școala, am lucrat ca vânzător și abia după aceea am intrat în branșă, în 1978. Pentru tata a fost o reușită că a putut convinge pe doi dintre fii săi să-i urmeze meseria. Pentru mine n-a fost o meserie potrivită. Dar apoi s-a întâmplat că trebuia să-mi schimb munca și atunci tata mi-a spus: ”Avem nevoie de ajutor!” Pe atunci aveau două magazine și eu am preluat unul dintre ele ca responsabil și încetul cu încetul am început să învăț meseria aceasta. Eu nu sunt aurar. În probleme tehnice primesc ajutor de la frații mei. Prin ei am reușit să învăț enorm despre argintăria antică și giuvaere.

John Ribbhagen arată o cană din argint aurit, executată la Hamburg în 1600; are înălțimea de 27 cm și cântărește 2,05 kg. Prețul: 400.000 de coroane.
Foto: Octavian Ciupitu / © CR.

S.C.: Tu ești un autodidact, nu?

J.R.: Da, așa s-ar putea spune. Am făcut un curs de gemologie. Eu sunt om de afaceri. Eu m-am ocupat mai înainte de vânzări și am făcut o școală pentru vânzătorii cu ani în urmă; aceasta a făcut ca eu să mă ocup cu negoțul de antichități. De fiecare dată când cumperi un lucru cu bani proprii ești foarte atent ca să nu pierzi. Tocmai acest lucru mă deosebește pe mine de un muzeolog, de exemplu. Ei se pot aventura ușor și să zică, de exemplu, că acesta este un lucru din secolul XVII, de exemplu, deși, poate fi o copie bună, poate fi o copie de la începutul secolului XIX, și așa mai departe. Dacă eu aș proceda așa, aș arunca banii pe fereastră, banii mei. Pe un muzeograf nu-l costă nimic, afară poate de onoarea sa. Și asta nu înseamnă pentru el un delict. Pentru mine însă are o importanță enormă.

S.C.: Tu ai crescut într-o familie de giuvaergii. Ai avut vreo chemare pentru meseria asta?

J.R.: Pot să spun că nu am fost chiar așa de interesat. În schimb, am ajutat foarte mult. Am ajutat la lustruit argintul, sortarea bijuteriilor... Trebuia și să câștig bani, așa că munceam când aveam vacanțe. Și trebuia să fac tot felul de munci ”pline de fantezie”, ca de exemplu, să desfac lanțuri subțiri, care erau încurcate. Venea câteodată o încărcătură de câte un kilogram de lanțuri de aur pe care trebuia să le sortez și să le dezno. Asemenea munci ”avansate” aveam eu atunci și poate de aceea am alunecat complet afară din firmă.

S.C.: Ai intrat în meseria aceasta doar pentru că familia ta a avut nevoie de ajutorul tău?

J.R.: Eu mă ocupam cu altă muncă, când familia mi-a spus: ”Avem nevoie de ajutorul tău!” Întotdeauna sângele neamului este foarte prețios. Așa că m-am gândit că puteam foarte bine să fac o încercare. Pe

măsură ce timpul a trecut, m-am maturizat și am văzut altfel lucrurile. Acum sunt foarte atras de activitatea mea de acum. Și când înveți munca aceasta, înțelegi că ceea ce vor oamenii să aibe sunt lucrurile frumoase. Lucrurile frumoase costă mai mulți bani decât cele care sunt urâte. Și atunci trebuie să înveți ce este frumos și ce este urât. Și, ca să înveți lucrul acesta, este un proces destul de lung. Lucrul acesta nu-l faci într-o pauză de cafea, ca să spun așa, ci aceasta ia foarte mult timp.

S.C.: Tu ești o autoritate în ceea ce privește antichitățile, în special argintul. Oamenii care vin la ”Turul antichităților” cu obiecte vechi și minunate, nu au nici o cunoștință despre proveniența lor și de aceea vin la tine să apreciezi vechimea și valoarea lor. Ce se întâmplă când greșești?

J.R.: Desigur că toți greșim. Dacă nu faci nici o greșală, atunci ești Dumnezeu! Dar la ”Turul antichităților” avem de fapt la dispoziție câteva minute ca să ne uităm la obiecte, înainte ca să intrăm în emisiune, și atunci putem controla, putem avea o second force (forță secundară) care are timp să se uite la lucruri, așa încât să ne simțim cu adevărat siguri. Așa că ceea ce se arată la televizor se poate spune cu o sută de procente că este rezultatul cunoștințelor reunite, căci noi colaborăm între noi toți cei care organizăm această emisiune.

S.C.: La un asemenea ”Turul antichităților” vin poate optzeci de procente obiecte suedeze, dar se poate întâmpla că vin și obiecte din Franța, Italia și chiar din acea parte a lumii care a fost închisă până acum, Europa de est, care ascunde destul de multe comori, deși au suportat cincizeci de ani de comunism. Ce cunoștințe aveți despre alte părți ale lumii?

J.R.: Eu am început instruirea mea foarte sistematic; la început am învățat totul despre argintăria engleză și abia apoi am trecut la argintăria suedeză; după aceea am studiat argintăria germană și pe urmă restul lumii. Există literatură de specialitate despre toate mărcile aflate pe obiectele de argintărie; apoi, există cărți despre stiluri. Dacă ai cunoștințe temeinice despre mărci și stiluri, nu mai sunt probleme de identificarea și evaluarea obiectului. După ce am învățat tot ce am putut despre argintăria străină, m-am specializat apoi în argintărie suedeză. Eu sunt om de afaceri și știu că pot să câștig bani numai pe ce primesc alții de la cunoștințele pe care le am eu. Din cauza aceasta mi-am însușit aceste cunoștințe, încât tot ce a fost la licitații, la magazine mai mici, sau la alte magazine, și așa mai departe, le-am studiat. Pe ele sunt puse prețuri, și eu le cumpăr și pot să le revând mai departe și în alte țări. Toate țările au ceea ce noi obișnuim să numim ”biblii”, din care poți învăța mărcile. Lucrurile acestea trebuie să le cunoști. Trebuie să vezi imediat că acesta este un obiect danez, sau italian, și așa mai departe. Numai că aceasta nu se face cât ai bate din palme. Mie mi-au trebuit aproape zece ani înainte ca să încep să mă simt oarecum sigur. Dar după ce au trecut zece ani, mi-am dat seama ce puțin știam. Azi consider că sunt foarte bun cunoscător. Dar îmi dau încă seama cât de puțin știu.

În comerțul acesta, în principiu, sunt mai multe diviziuni de negustori. Există cei care se ocupă de lucruri de valoare de la 5 coroane la 5.000 de coroane; apoi sunt cei care au de la 5.000 la câteva